

Nederlandse demografen klimmen naar de top in hun vak

HARRY VAN DALEN

Demografie is een vak dat aan de randen van enkele faculteiten op de Nederlandse universiteiten wordt gedoceerd of onderzocht. Alleen de Rijksuniversiteit Groningen heeft een masteropleiding demografie en het Nederlands Interdisciplinair Demografisch Instituut kent een stevige verankering in het demografisch onderzoek. Een open vraag is of Nederland met een dergelijke inzet wel meetelt in de wereld van het demografisch onderzoek.

In andere delen van de wereld, zoals de VS en Frankrijk, zijn er veel grotere bevolkingsonderzoekcentra dan in Nederland; in Duitsland is een Max Planck instituut waar op grote schaal onderzoek wordt verricht; Engeland kent een sterke traditie in demografie en heeft een aantal toonaangevende wetenschappelijke bladen. Nederlandse onderzoekers echter, doen het 'op een slof en een ouwe voetbalschoen'. Of is dat slechts schijn?

Om een lang verhaal kort te maken: het is schijn. Die conclusie kan worden getrokken op basis van publicaties geschreven door Nederlandse demografen die zich roeren in de internationale bladen (zie tabel). De studie van deze verdeling over drie perioden laat een aantal zaken duidelijk zien. Allereerst de sterke dominantie van de Verenigde Staten. In ruim zestig procent van alle demografieartikelen hebben de VS een vinger in de pap, hoewel we door de jaren heen een afbrokkeling aan invloed zien. Ook bij de toptijdschriften zijn daar duidelijke tekenen van.

Maar dan de Nederlandse inbreng: door de jaren heen klimmen de Nederlandse demografen

langzaam maar zeker naar de top. Binnen de totale groep van artikelen bevindt Nederland zich in de periode 2006-2010 op de vierde plaats, met een bijdrage van 4,6 procent (59 publicaties). In de periode 1996-2000 stond Nederland nog op de zesde plaats, met een bijdrage van 2,4 procent (30 publicaties). In die relatief korte periode is de Nederlandse bijdrage aan de demografische literatuur dus bijna verdubbeld. Veelvuldig terugkerende namen op de lijst van publicaties zijn die van Aat Liefbroer (NIDI/Vrije Universiteit) en Matthijs Kalmijn (Universiteit van Tilburg).

De prestatie wordt nog beter als we alleen naar de toptijdschriften *Demography*, *Population and Development Review* en *Population Studies* kijken: in de periode 2006-2010 behoort Nederland tot de top drie en vullen de Nederlandse demografen voor 5,4 procent (25 publicaties) de kolommen van de toptijdschriften. Kortom, de Nederlandse demografen doen volop mee in de wereld van de demografie.

Prof. dr. H.P. van Dalen, NIDI en Universiteit van Tilburg, e-mail: dalen@nidi.nl

DEMOS verschijnt 10 x per jaar en wil de kennis en meningsvorming over bevolkingsvraagstukken bevorderen.

Gehele of gedeeltelijke overname van artikelen met bronvermelding wordt op prijs gesteld. Graag ontvangt de redactie een bewijsexemplaar.

Het NIDI is een instituut van de Koninklijke Nederlandse Akademie van Wetenschappen. Het NIDI houdt zich bezig met onderzoek naar bevolkingsvraagstukken.

colofon

DEMOS	is een uitgave van het Nederlands Interdisciplinair Demografisch Instituut (NIDI).
Redactie	Nico van Nimwegen, hoofdredacteur Hanna van Solinge, eindredacteur Peter Ekamper, webredacteur
Adres	NIDI/DEMOS Postbus 11650 2502 AR 's-Gravenhage
Telefoon	(070) 356 52 00
E-mail	demos@nidi.nl
Internet	demos.nidi.nl / www.nidi.nl
Abonnementen	gratis
Basisontwerp	Harmine Louwé
Druk	Nadorp Druk b.v., Poeldijk

Landenrangschikking van bijdragen aan artikelen in demografietijdschriften, 1996-2010

	1996-2000		2001-2005		2006-2010	
1.	Verenigde Staten	66,6%	Verenigde Staten	59,7%	Verenigde Staten	58,2%
2.	Engeland	8,9%	Engeland	8,9%	Engeland	7,7%
3.	Australië	3,7%	Duitsland	5,5%	Duitsland	7,0%
4.	Canada	3,5%	Nederland	4,5%	Nederland	4,6%
5.	Duitsland	3,1%	Canada	4,0%	Canada	3,7%
6.	Nederland	2,4%	Australië	2,7%	Italië	3,7%
7.	Zweden	2,1%	Frankrijk	2,3%	Australië	3,1%
8.	Frankrijk	2,0%	Israël	2,2%	Frankrijk	2,5%
9.	Bangladesh	1,7%	Noorwegen	2,0%	Oostenrijk	2,2%
10.	Israël	1,6%	China	2,0%	Israël	2,2%
Totaal aantal artikelen	1275		1245		1293	

* De lijst van tijdschriften: *Demography*, *International Family Planning Perspectives*, *Population and Development Review*; *International Migration Review*; *European Journal of Population*; *Studies in Family Planning*; *Population Bulletin*; *Population Studies*; *Journal of Population Economics*; *Population Research and Policy Review*.

Bron data: ISI, Web of Science, eigen bewerking.

METHODE

Om de positie van Nederland en de verdeling van aandacht (of invloed) in de demografie in beeld te brengen is een eenvoudige berekening gemaakt op basis van publicaties, zoals geregistreerd door het Institute for Scientific Information (ISI). In de tabel is voor alle artikelen die in de periode 1996-2010 zijn verschenen nagegaan welke bijdrage de wetenschappers in verschillende landen hebben geleverd aan de wereldproductie van artikelen in tien veelgelezen demografietijdschriften. Binnen deze definitie van tellen is iemand 'demograaf' als hij of zij in een demografietijdschrift schrijft en 'Nederlands' als hij of zij verbonden is aan een instelling in Nederland.